

Τάσος Ανθουλιάς

ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αν θέλουμε να μιλήσουμε σοβαρά για την εκπαίδευση θα πρέπει, πρώτα απ' όλα να απαντήσουμε στο βασικό ερώτημα: Η εκπαίδευση είναι επιστήμη και οι εκπαιδευτικοί είναι επιστήμονες ή όχι;

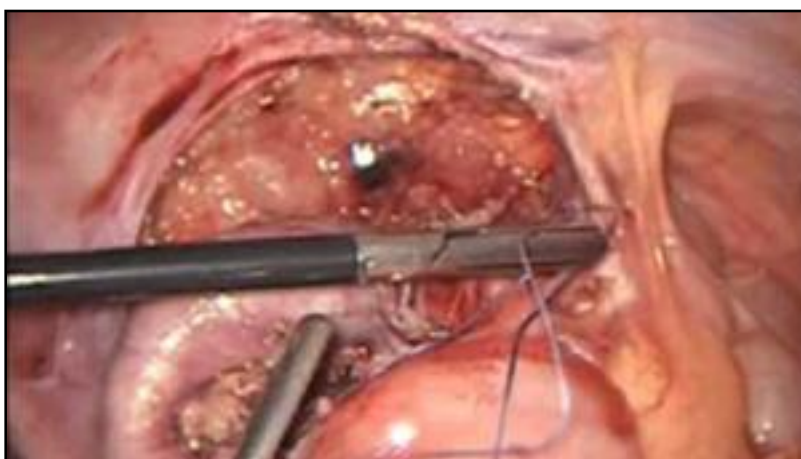
ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2023

Φυσικά, ο προηγούμενος αιώνας έχει δώσει την απάντηση με τους Ντιούι, Ντεκρολί, Μπρούνερ και ιδιαίτερα με τον Πιαζέ:

Η εκπαίδευση είναι επιστήμη, αλλιώς δεν είναι σήμερα πια εκπαίδευση.

Άρα όσοι ασχολούνται ή θέλουν να ασχολούνται με την εκπαίδευση είναι ή οφείλουν να είναι επιστήμονες. Αυτή η θέση δίνει απάντηση σε όλα τα ερωτήματα που σχετίζονται με την οργάνωση της εκπαίδευσης.

Για παράδειγμα, μπορείτε να φανταστείτε να βγάζει το Υπουργείο Υγείας αναλυτικές οδηγίες για το πώς θα κάνει κάθε γιατρός μια εγχείριση σκωληκοειδίτιδας, μια θεραπεία καρκίνου του μαστού κλπ.;

Μπορείτε να φανταστείτε έναν πολιτικό μηχανικό να περιμένει από κάποιο υπουργείο να του δώσει οδηγίες για το πώς θα κάνει τη στατική μελέτη μιας γέφυρας;

Ποιο υπουργείο έχει ειδικό οργανισμό για την επιστημονική επιμόρφωση ενός γιατρού, ενός μηχανολόγου, ενός αρχιτέκτονα κλπ. – εκτός από το ελληνικό υπουργείο Παιδείας;

Πώς επιμορφώνεται ένας επιστήμονας, πώς παρακολουθεί την εξέλιξη της επιστήμης του; Τι κάνει ένας επιστήμονας σε μια δημοκρατία;

Είναι πολύ απλό: Παρακολουθεί ο ίδιος –μόνος του– την επιστήμη του με την εξέλιξη της βιβλιογραφίας, τα διάφορα συνέδρια και τις επιστημονικές εκδηλώσεις.

Και, φυσικά σήμερα, στον 21ο αιώνα, έχει τον υπολογιστή του και το διαδίκτυο. Έτσι εξελίσσεται και κρίνεται από την κοινωνία.

Με βάση αυτά, λοιπόν, που θα έπρεπε να είναι αυτονόητα (αλλά στην Ελλάδα δυστυχώς ακόμα δεν είναι) χρειάζεται μια σταδιακή σοβαρή μεταρρύθμιση της ελληνικής γενικής εκπαίδευσης που, φυσικά, δεν μπορεί να γίνει από τη μια μέρα στην άλλη.

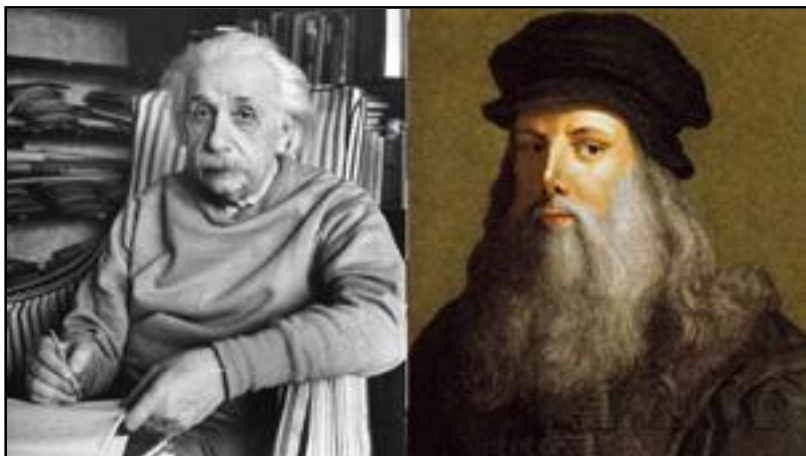
Πριν προχωρήσω θα ήθελα να συγκρίνετε το κύρος του δάσκαλου στην ελληνική κοινωνία: ποιο ήταν παλιά και ποιο είναι σήμερα. Και να σκεφτείτε τους λόγους αυτής της εξέλιξης.

Δίνω, βέβαια, ιδιαίτερη έμφαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση γιατί εκεί χτίζεται η προσωπικότητα ενός ανθρώπου.

Αν ένα παιδί δεν μάθει να διαβάζει (και να καταλαβαίνει ταυτόχρονα αυτά που διαβάζει), αν δεν προσεγγίσει θετικά τα Μαθηματικά (αλλά τα μισήσει ως ακατανόητα) και αν δεν βάλει μια τάξη στη σκέψη του, αλλά ζει μέσα στη σύγχυση (και όχι στη λογική αντιμετώπιση της πραγματικότητας), τότε το παιδί αυτό έχει σχεδόν «τελειώσει» –

δεν μπορεί να το βοηθήσει σοβαρά η κατοπινή εκπαίδευσή του (με σπάνιες εξαιρέσεις).

Βέβαια, πάντα υπάρχουν και θα υπάρχουν παιδιά με ξεχωριστές ικανότητες που θα καταφέρουν σπουδαία πράγματα ανεξάρτητα από την εκπαίδευσή τους. Δεν έφτιαξε τον Αϊνστάιν ή τον Λεονάρντο ντα Βίντσι η εκπαίδευσή τους.

Η γενική εκπαίδευση σχεδιάζεται και οργανώνεται με βάση τον μέσο μαθητή. Στη συνέχεια βλέπει τι πρέπει και τι μπορεί να κάνει με τα ξεχωριστά παιδιά (είτε με πολύ μεγάλες είτε με πολύ μικρές ικανότητες).

Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες για την οργάνωση του Λυκείου. Αυτή η οργάνωση θα πρέπει να συνδυαστεί με την οργάνωση των ΑΕΙ και ΤΕΙ και με τον παραγωγικό σχεδιασμό της χώρας. Θα τονίσω μόνο τη μεγάλη ανάγκη ύπαρξης αγροτικών και τουριστικών λυκείων (στις ανάλογες περιοχές της Ελλάδας) και στην

είσοδο στα γενικά λύκεια μόνο μετά από σοβαρές εξετάσεις.

Τι νόημα έχει να παρακολουθήσει το γενικό λύκειο ένας νέος ή μια νέα που δεν θα συνεχίσει σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Γιατί να μην πάει σε ένα επαγγελματικό λύκειο και να αποκτήσει κάποιες πρακτικές γνώσεις ανάλογες με τα ενδιαφέροντά του;

Να τελειώσω αναφέροντας αυτά που λέει ο κατεξοχήν γνώστης και αρμόδιος, ο σημαντικός καθηγητής Ψυχοπαιδαγωγικής Ιωάννης Παρασκευόπουλος: Έρευνες, λέει, έχουν δείξει ότι: «Περί την Δ΄ τάξη του δημοτικού τα παιδιά παρουσιάζουν μια απότομη καταβύθιση στις δημιουργικές τους ικανότητες»! Το φαινόμενο αυτό οι ερευνητές το χαρακτηρίζουν ως «έγκλημα της εκπαίδευσης»!

Για μια ελληνική εκπαίδευση με Λογική και Παιδεία

του Τάσου Ανθουλιά

https://www.helidoni.info/Greek_Education.pdf

Αν θέλετε μπορείτε να δείτε τις ολοκληρωμένες προτάσεις μου σ' αυτή τη διεύθυνση:

https://www.helidoni.info/Greek_Education.pdf